

SPRAVODAJKA

SLOVENSKEJ MYKOLOGICKEJ SPOLOČNOSTI

číslo 29

december 2003

BIODIVERZITA HÚB

- Príspevok k rozšíreniu lupeňopórovca hnedožltého v Malých Karpatoch
J. Červenka 3

HĽADÁME NÁLEZISKÁ VZÁCNÝCH HÚB

- Nález zriedkavého hnojníka Strossmayerovho v Bratislave J. Červenka 5

Z NAŠEJ SPOLOČNOSTI

- Rámcový plán činnosti spoločnosti v r. 2004 2
Otváranie a zatváranie lesa J. Ďuriač 6
Súhrny referátov zo seminára Biodiverzita húb Slovenska 3 7
21. dni Európskej asociácie pre pavučinovce P. Lizoň 9
Podporte finančne Slovenskú mykologickú spoločnosť! 18

PERSONÁLIE

- Ondrej Prokeš 90-ročný A. Janitor 11
Jubilantka doc. Ing. Gabriela Juhásová, CSc. A. Janitor 12
Nedožitie 100. narodeniny dr. Alberta Piláta A. Janitor 13
Uplynulo 25 rokov od smrti akademika Ctibora Blattného A. Janitor 15

ZO SVETA

3. medzinárodné sympóziu „Dřevokazné houby 2003“ 16
J. Gáper a K. Malachová
Huby na sieti Internetu 4 P. Lizoň 21

NOVÁ LITERATÚRA

- komentuje P. Lizoň
Monografia európskych šupinoviek 4
Nové zväzky edície Fungi Europaei 10
Súpis slovenských makromycétov 19
Huby južnej Moravy 20
Národná prírodná rezervácia Abrod 20
Dobročský prales 20

NA POBAVENIE

- Slabiková vyplňovačka skrývajúca 7 latinských názvov húb 23

**Členom spoločnosti, ako aj našim priaznivcom a
podporovateľom spoločnosti i mykológie
želáme
úspešný a na mykologické zážitky bohatý rok 2004**

Pavel Lizoň, predseda
za výbor Slovenskej mykologickej spoločnosti

Rámcový plán činnosti spoločnosti v r. 2004

24. februára 15:00 hod.	Valné zhromaždenie Slovenské národné museum, Bratislava, Vajanského nábr. 2
apríl-máj	jarný cyklus prednášok v Slovenskom národnom múzeu
apríl	otváranie lesa
18.-20. júna	12. pracovné stretnutie slovenských a českých mykológov Svätý Jur
máj	otvorenie hubárskej poradne v Slovenskom národnom múzeu
leto	autobusový výlet za hubami
leto/jeseň	mykologický prieskum CHKO Biele Karpaty
leto/jeseň	mykologický prieskum CHKO Horná Orava
leto/jeseň	mykologický prieskum CHKO Strážovské vrchy
leto/jeseň	mykologický prieskum nelesných biotopov Liptova
sept.	výstava húb v Slovenskom národnom múzeu
november	zatváranie lesa
december	seminar Biodiverzita húb Slovenska 4

Príspevok k rozšíreniu lupeňopórovca hnedožltého v Malých Karpatoch

Ján Červenka

Lupeňopórovec hnedožltý (*Phylloporus pelletieri*) je jediným európskym zástupcom rodu *Phylloporus* (čel. Boletaceae). Jeho najdôležitejším rozlišovacím znakom je žltý, otláčením červenejúci hymenofor tvorený veľmi širokými rúrkami, pripomínajúcimi priečne pospájané lupene. Klobúk je hnedoolivový, často s červeným alebo purpurovým odtieňom. Hlúbik sa smerom k báze stenčuje, na žltom podklade je hnedasto vrastene vláknitý. Dužina je žltkastá. Nemá výraznú vôňu ani chuť.

Tento druh je uvedený v zozname chránených druhov makromycétov na základe Vyhlášky MŽP SR č. 93 z roku 1999. Napriek tomu, že je zriedkavý, podarilo sa mi ho v období rokov 1997-2002 nájsť v Malých Karpatoch osemkrát. Na základe týchto nálezov môžem charakterizovať tri oblasti jeho hojnejšieho výskytu. Prvou je oblasť s vápencovou flórou medzi obcami Pernek a Rohožník. Dňa 15. 7. 1997 som lupeňopórovec hnedožltý našiel pod bukmi na severnom svahu vrchu Jastrabník a v roku 1999 takisto pod bukmi medzi červeno značeným turistickým chodníkom a oplotením zvernice v lokalite Panské uhľiská blízko Kuchyne. Rástla tu skupinka plodníc. Z okolia Kuchyne je známych viac nálezov tohto druhu.

Druhá oblasť hojnejšieho výskytu lupeňopórovca hnedožltého sa nachádza medzi osadou Piesok a obcou Píla. V uvedenej oblasti sa tento druh za vhodných poveternostných podmienok vyskytuje miestami dosť hojne. Jeho zatiaľ najväčší výskyt som zaznamenal na svahu medzi potokom Zajačí jarok a Zochovou chatou. Dňa 17. 8. 2002 som pozoroval niekoľko, od seba dosť vzdialených skupiniek plodníc. Spolu ich tu rástlo viac ako 15. O niekoľko stoviek metrov ďalej som ho zbieral už v roku 1998. Rástol pod bukmi a dubmi. V roku 2002 som tento druh našiel na ďalších dvoch lokalitách na vrchu Kukla medzi obcami Dubová a Píla. Prvýkrát takmer na vrchole kopca pod dubmi, brezami, lipami a smrekovcami a druhýkrát pod hrabmi na skalnatom úpätí vrchu oproti hradu Červený Kameň.

Tretou oblasťou výskytu, dosť vzdialenou od dvoch predchádzajúcich je okolie Bratislavy. V tejto oblasti som zatiaľ zaznamenal dva nálezy. Prvý v auguste 1997 v listnatom lese východne od rybníka pri Partizánskej lúke. Druhýkrát som ho našiel 16. 9. 2002 len o niekoľko desiatok metrov ďalej, na svahu pri amfiteátri. Rástol pod dubmi, bukmi, lipami a hrabmi. Je zaujímavé že plodnice z týchto dvoch lokalít na rozdiel od predchádzajúcich boli miniatúrneho vzrastu. Pravdepodobne tu nenachádzajú optimálne podmienky pre svoj vývin.

Z mojich záznamov vyplýva, že lupeňopórovec hnedožltý rastie v Malých Karpatoch v nadmorskej výške od 210 m (Bratislava) do 580 m (Kuchyňa). Najhojnejšie sa vyskytuje v listnatých a zmiešaných lesoch (buk, dub, hrab, breza, lipa, smrekovec), predovšetkým južne od zvernice nad Modrou (4 nálezy), v oblasti vápencovej flóry pri Kuchyni a Perneku (2 nálezy) a v okolí Bratislavy (2 nálezy). Pre zaujímavosť uvádzam aj mapovacie štvorce: 75/69, 76/68, 76/69, 78/68.

Monografia európskych šupinoviek

Jan Holec, vedecký pracovník a vedúci mykologického oddelenia Národného múzea v Prahe, spracoval taxonomické problémy rodu *Pholiota* pôvodne pre svoju doktorskú dizertáciu. Neskôr tému prepracoval do knižnej podoby. Zo slovenska uviedol 19 druhov šupinoviek: *Pholiota adiposa* (š. slizká), *Ph. alnicola* (š. jelšová), *Ph. astragalina* (š. šafranová), **Ph. cerifera*, **Ph. conissans*, **Ph. elegans*, *Ph. flammans* (š. ohnivá), *Ph. gummosa* (š. gumová), *Ph. heteroclita* (š. zelenkastolupeňová), *Ph. highlandensis* (š. spálenisková), *Ph. jahnii* (š. Jahnova), *Ph. lenta* (š. hlinovookrová), **Ph. limonella*, *Ph. lubrica* (š. hnedočervená), *Ph. populnea* (*Ph. destruens*, š. zhubná), *Ph. scamba* (š. drobná), **Ph. spumosa*, *Ph. squarrosa* (š. kostrbatá), *Ph. squarrosoides* (š. bledookrajová), *Ph. tuberculosa* (š. krivá). Kalchbrennerom opísané druhy identifikoval takto: *Agaricus (Flammula) paradoxus* = *Phylloporus pelletieri*, *Agaricus (Pholiota) punctularus* = *Pholiota gummosa*, *Agaricus (Pholiota) rufidulus* – pochybný druh.

Holec, J. 2001. The genus *Pholiota* in central and western Europe. S. [1]-220 (vrátane 49 far. fotografií a 30 tabúl perokresieb), IHW-Verlag, Eching [Libri botanici vol. 20], ISBN 3-930167-49-2. Cena 66 €.

* nie je uvedená v zozname húb Slovenska

Nález zriedkavého hnojníka Strossmayerovho v Bratislave Ján Červenka

Jarné mesiace roka 2003 rastu húb v okolí Bratislavy veľmi nepriali. Napriek častým zrážkam v máji sa nie veľmi darilo najmä hríbovitým hubám, ale aj iným skupinám húb, ktoré majú jedno z hlavných fruktifikačných období práve v jarných mesiacoch. Neplatí to však o hnojníkoch, ktorých hojný výskyt si určite všimol ne jeden obdivovateľ jarnej prírody.

V uvedenom období sa mi z nazbieraného materiálu, za ktorý vďačím najmä L. Pomšárovi, podarilo určiť asi osem druhov hnojníkov. Väčšina z nich má v dostupných zdrojoch na internete uvedený hojný výskyt. Výnimku tvorí druh, ktorý som našiel 26. júna 2003 v bratislavskej Petržalke – hnojník Strossmayerov (*Coprinus strossmayeri* S. Schulz.), ktorý je zriedkavým zástupcom tohto rodu v Japonsku a Európe. Podľa najnovších informácií je preradený do novo-utvoreného rodu *Coprinopsis* v čeľadi Psathyrellaceae. Plodnice tohto druhu rástli počas dlhšie trvajúceho sucha v tienistom poraste tvorenom agátmi, javormi a jaseňmi. Rástli jednotlivo i trsovito na zvyškoch dreva zanorených v zemi.

Nazbierané plodnice som opísal nasledovne:

Klobúk je 2-4 (-5) cm široký, najskôr vajcovitý, neskôr zvoncovitý, nikdy nie úplne plochý, dosť poprehýbaný, ryhovaný, jeho sivookrovú až sivohnedastú pokožku pokrýva hojné belavé až sivasté velum, ktoré je v strede klobúka špinavožlté a veľmi skoro sa roztrháva na malé útržky. Okraj sa v starobe stáča smerom k lupeňom. **Lupene** sú husté, až 0,6 cm široké, v mladosti biele, neskôr fialovejú, fialovohnednú, hnedočernejú, až sú napokon celé čierne a rozkladajú sa na tekutú hmotu. Sú voľné, vystriedané lupienkami. **Hlúbik** je 4-10 cm vysoký a 0,5-1 cm hrubý, belavý, otláčením slabo hnedne alebo žltne, jemne vláknito šupinkatý, v dospelosti od výtrusov černasto poprášnený, valcovitý, suchý, dutý. **Dužina** je belavá, v klobúku veľmi tenká, v mladosti s red'kovkovou, v dospelosti s nepríjemnou vôňou. **Výtrusy** sú elipsoidné až vajcovité alebo trochu mandľovité, hladké, hnedé až čiernohnedé, s centrálnym kľúčnym pórom, v mieste jeho vyústenia zrezané, pri pohľade zhora trochu stlačené, s tukovými kvapkami (1-2) alebo bez nich, 6,5-8,5 x 4-5 µm veľké. **Hýfy plachtičky** sú zložené z podlhovastých buniek s prackami, ktoré sú hrboľaté až výbežkovité, tenkostenné, bohato rozkonárené, bezfarebné. **Cystidy** sú fľašovité až súdkovito fľašovité, bezfarebné. **Bazídiá** sú štvorvýtrusné, obklopené tromi až piatimi pseudoparafýzami.

Nálezisko: Bratislava-Petržalka „Draždiak“, listnatý les (*Robinia pseudoacacia*, *Acer campestre*, *Fraxinus excelsior*), na pôde zmiešanej s rastlinnými zvyškami, 135 m n. m., 26. VI. 2003, leg. et det. J. Červenka (doklad je uložený v mykologických zbierkach Slovenského národného múzea v Bratislave, BRA).

Tento druh je zameniteľný s viacerými druhmi hnojníkov, napríklad s hnojníkom *C. lagopides*, ktorý má však bradavičnaté výtrusy, alebo s hnojníkom strakatým - *C. picaceus*, ktorý má podstatne väčšie výtrusy a rastie na jeseň, prevažne v bučinách a hrabinách.

Otváranie a zatváranie lesa

Julo Ďuriač

Priatelia, stáva sa peknou tradíciou, že začiatok a ukončenie sezóny oslávime spoločnou akciou v prírode. Veď o hubárskom guláši na Kačine už kolujú chýry medzi milovníkmi prírody po celej Bratislave. Minulý rok sme otvárali sezónu v Karpatoch nad Železnou studničkou. Počasie nám veľmi neprialo, celú sobotu vtedy pršalo.

Nie je to tak dávno, čo sme sa podaktorí stretli na vydarenej akcii – otváranie lesa, ktorú zorganizovala sekcia pre popularizáciu mykológie SMS pri SAV v sobotu 26.apríla 2003, pre svojich členov v Bratislave.

Keďže charakteristické jarné sú smrčkovité huby, tento rok sme pre našu akciu zvolili lužné lesy za Slovnaftom. Ako východiskový bod bol určený bufet U Flinstonovcov pri dunajskej hrádzi. Príroda na Kopáči bola úchvatná. Bol tu však neprekonateľný nepriateľ – počasie. Niekoľko dňové suchá urobili svoje a tak zadosťučinením boli tri smrčky hybridné. Každý z nás ale tvrdil, že také krásne ešte nevidel. Na svoje si snád prišiel len Slávo Hagara, ktorý tie „svoje“ nájde za každého počasia. Slnko neľútostne pražilo a tak sme museli dať zarobiť aj Flinstonovcom. Pri pive sme si sľúbili, že tá nasledujúca akcia musí byť na huby vydarenejšia.

Čas ubehol ako voda v Dunaji, snád aj preto, lebo táto sezóna bola nesmierne monotónna, sucho a huby žiadne. Ani sme sa nenazdali a nadišla chvíľa kedy je treba les symbolicky zatvoriť.

O čo bola táto sezóna skúpejšia na huby, o to bol bohatší guláš na Kačine, ktorý nám tradične pri tejto príležitosti pripravil šéfkuchár Juro Bojnanský s manželkou v sobotu 8.novembra.2003.

Na záver chcem len dúfať, že v týchto našich pekných tradíciách budeme pokračovať aj na budúci rok a keď bude príroda štedrejšia pridáme nejakú akciu navyše.

Na hojnú účasť sa už teraz tešia spoluorganizátori Julo Ďuriač a Ivona Kautmanová.

Súhrny referátov zo seminára Biodiverzita húb Slovenska 3*

Rod *Pseudobaeospora* na Slovensku

Slavomír Adamčík a Soňa Ripková, Botanický ústav SAV, Dúbravská 14, 845 23 Bratislava, Univerzita Komenského, Prírodovedecká fak., Katedra botaniky, Révová 39, 811 02 Bratislava slavomir.adamcik@savba.sk; ripkova@fns.uniba.sk

Rod *Pseudobaeospora* (Basidiomycota, Agaricales, *Tricholomataceae*) sa vyznačuje drobnými plodničkami, habitom podobným na taxóny rodu *Marasmius*, najčastejšie fialovej, bielej, sivej alebo hnedej farby. Taxóny možno spoľahlivo určiť len mikroskopicky: diagnostickými znakmi sú drobné, široko elipsoidné až takmer guľovité, dextrinoidné výtrusy a sklerotinizované dextrinoidné bazídiá. V súčasnosti je z Európy opísaných šestnásť taxónov rodu *Pseudobaeospora*, z nich jeden druh, *P. mutabilis*, zo Slovenska. V našej prednáške prezentujeme poznatky práve o tomto druhu, ako aj o ďalších z rodu *Pseudobaeospora* – o troch ktoré sme zaznamenali na Slovensku a o jednom, ktorý sme zbierali v Čechách (z príslušných krajín tieto taxóny dosiaľ neboli publikované).

Arktické a alpínske druhy *Russula* sect. *Xerampelinae*

Slavomír Adamčík, Botanický ústav SAV, Dúbravská 14, 845 23 Bratislava; slavomir.adamcik@savba.sk

Na základe taxonomickej štúdie *Russula* sect. *Xerampelinae* a následnej revízie dokladového materiálu sú akceptované 4 druhy tejto sekcie, ktoré rastú v alpínskych a arktických oblastiach Eurázie, Islandu, Grónska a ďalších ostrovov severnej časti atlantického oceánu. Len jediný z týchto druhov, *Russula pasqua*, je viazaný výlučne na arktické a alpínske polohy. *R. subrubens*, ktorá rastie aj na vhhkých miestach pod vrbami a ďalšími listnatými stromami bola predtým uvádzaná z alpínskych a arktických polôh ako *R. chamitae*. *R. clavipes*, ktorá rastie v ihličnatých aj listnatých lesoch na vlhkej rašelinatej pôde, bola z alpínskych oblastí Švédska opísaná ako *R. nouljæe*. V dokladovom materiáli z Grónska boli aj dva nálezy *R. ciacatricata*, ktorá je viazaná na silikátové pôdy. Pre všetky štyri taxóny boli stanovené rozlišovacie znaky.

Hyphodontia efibulata – nový druh pre Slovensko

Ladislav Hagara, Botanický ústav SAV, Dúbravská 14, 845 23 Bratislava; hagara@ba.telecom.sk

* Bratislava (Slovenské národné múzeum), 9. decembra 2003

Druh sa našiel v októbri 2003 na nálezisku pri Tatranskej Štrbe. Predtým sa zaznamenal iba na niekoľkých lokalitách vo Švédsku a na jedinej lokalite v Nórsku, Fínsku a Rakúsku. Od ostatných európskych druhov rodu *Hyphodontia* sa odlišuje neprítomnosťou praciek na hýfách a je jedinou hyfodonciovou na svete, ktorá má dvojvýtrusné bazídiá.

Zaujímavé druhy lúčnic z okruhu *Hygrocybe punicea* a ich výskyt na Slovensku

Ivona Kautmanová, Prírodovedné múzeum SNM, Vajanského nábr. 2, 814 36 Bratislava; botanika@snm.sk

Hygrocybe punicea je najväčšia z našich lúčnic, a preto aj pomerne nápadná a zdanlivo hojná. V skutočnosti je to však veľmi citlivý indikátorový druh, ktorý toleruje len staré a nenarušené lúčne biotopy. Príbuzná *H. aurantiosplendens* je oveľa zriedkavejšia. Makroskopicky sa líši žltým až oranžovým sfarbením a jemnejšie vláknitým hlúbikom. *H. splendidissima* je drobnejšia, šarlátovočervená a hlúbik nemá vláknitý. Je to extrémne vzácny druh suchých svahových lúk v horských a podhorských oblastiach.

Európske mykologické projekty – významné botanické/mykologické územia a červený zoznam európskych húb

Pavel Lizoň, Botanický ústav SAV, Dúbravská 14, 845 23 Bratislava; pavel.lizon@savba.sk

Jedným z cieľov Európskej stratégie ochrany prírody je aj vybudovanie siete Významných botanických území, teda území s vysokou biodiverzitou a výskytom ohrozených druhov rastlín. Plné zaradenie húb do projektu v súčasnosti brzdia niektoré metodické problémy. Jedným zo základných informačných zdrojov pre výber Významných mykologických území je Červený zoznam európskych húb. Potreba zostaviť červený zoznam bola formulovaná pri vytvorení Európskej rady pre ochranu húb r. 1985 v Oslo. Rada poverila zostavením zoznamu Švédske dokumentačné centrum s cieľom ukončiť zoznam roku 2005.

Mykofloristický výskum vo Vihorlatských vrchoch 2

Soňa Ripková, Slavomír Adamčík a Viktor Kučera, Univerzita Komenského, Prírodovedecká fak., Katedra botaniky, Révová 39, 811 02 Bratislava, Botanický ústav SAV, Dúbravská 14, 845 23 Bratislava; ripkova@fns.uniba.sk, slavomir.adamcik@savba.sk, viktor.kucera@savba.sk

Niektoré huby sú rovnako charakteristické pre jednotlivé vegetačné typy ako vyššie rastliny. A práve takéto druhy húb (makromycety oddelení Ascomycota,

Basidiomycota) sme sa pokúsili stanoviť pre vybrané biotopy Vihorlatských vrchov: dubovo-hrabové lesy, bukové a zmiešané bukové lesy, rašeliniská.

21. dni Európskej asociácie pre pavučinovce

Pavel Lizoň

Na jeseň 2000 sa na nás, počas 8. mykologických dní na Orave, obrátil Mirek Beran a požiadal nás, aby sme pre členov asociácie Journées Européennes des Cortinaires zorganizovali pracovné stretnutie/workshop. Na návrh Paľa Šklublu malo byť miestom konania tejto akcie Podbanské. Asociácia poriada takéto pracovné stretnutia od r. 1983 každoročne, a to vždy v inej krajine.

Napokon v októbri 2001 sme dostali od prezidenta asociácie Waltera Pätzolda aj oficiálnu žiadosť, a tak sme mohli začať s prípravnými prácami. Realizačný tím, Ivona Kautmanová, Paľo Lizoň a Lajo Varjú, sa teda pustil do práce. Ukázalo sa, že výber Podbanského a hotela Permon bol optimálny: dobré lokality pre exkurzie a špičkové hotelové služby. V marci 2002 sme navštívili s prezidentom asociácie Walterom Pätzoldom tak hotelové zariadenia, ako aj viaceré z predpokladaných exkurzných lokalít. Dohovorili sme program a priebeh akcie tak, aby aj 21. stretnutie nadväzovalo na tradíciu a zvyklosti predošlých stretnutí. Začiatkom roka 2003 sme rozoslali informačnú brožúru (2. cirkulár, 36 s. vo francúzštine, nemčine a angličtine) spolu so záväznou prihláškou, upresnili objednávky hotelových služieb a „dotiahli“ jednanie s úradmi a inštitúciami (povolenia, výnimky a pod.). A samozrejme, urobili to najdôležitejšie - konečný výber exkurzných trás (za typy a pomoc pri ich výbere ďakujeme Paľovi Šklublovi, Slavovi Adamčíkovi a Danovi Dítě).

21. dni Európskej asociácie pre pavučinovce (21es Journées européennes du Cortinaire - 21. Europäische Cortinarien-Tagung - 21st European Cortinarius Foray) sa napokon uskutočnili 28. septembra – 4. októbra 2003 na Podbanskom. Stretnutie sa uskutočnilo v Grand hoteli Permon, kde sme mali k dispozícii študijné i prednáškové priestory, ako aj hotelové služby (ubytovanie, stravovanie, plavecký bazén, relaxačné zariadenia). Časť účastníkov bola ubytovaná v hoteli Kriváň (dependance hotela Permon) a v bungalovoch Podbanské.

Účastníci absolvovali exkurzie na tieto lokality: Liptovská kotlina: Važec - Važecké lúky (29. septembra), Liptovská kotlina: Tatranská Štrba - podmáčaná brezina, Važec - Mlyničná dolina a okolie vojenského cintorína (30. septembra), Chočské vrchy: Veľké Borové (1. októbra), Vysoké a Západné Tatry: Tichá dolina a Tomanová dolina (2. októbra), Liptovská kotlina - úpätie Západných Tatier: Pribylina-Podbanské, okolie hotela Permon (3. októbra). Rast húb nepriaznivo ovplyvnilo dlhotrvajúce sucho (hubársky to bola najhoršia sezóna za posledné roky), ale aj tak bolo čo študovať. A zoznam húb sme obohatili o mnohé, dovtedy zo Slovenska neznáme druhy.

Odpoludňajší program bol venovaný určovaniu nazbieraných húb a diskusiám. Vo večernej časti programu odzneli 3 prednášky: Fungi, mycology and mycologists in Slovakia (P. Lizoň), European species of the genus *Xeromphalina* (V. Antonín) a *Cortinarius* subg. *Dermocybe* –espèces et intraspécifiques taxons du sous-genre *Dermocybe* (genre *Cortinarius*, Agaricales) sur le territoire de la Bohémie de sud (M. Beran).

Na stretnutí sme zaregistrovali 140 profesionálnych i amatérskych mykológov (a sprevádzajúcich osôb) zo 14 krajín (Česká rep.: 5, Filipíny: 1, Fínsko: 8, Francúzsko: 25, Holandsko: 6, Maďarsko: 2, Moldavsko: 1, Nemecko: 30, Poľsko: 3, Rakúsko: 1, Slovensko: 20, Švajčiarsko: 21, Švédsko: 7, Taliansko: 10).

Nakoniec sa patrí poďakovať tým, ktorí nás podporili alebo aspoň uľahčili našu prácu: asociácii Journées Européennes des Cortinaires (menovite W. Pätzoldovi a J. Rovéovi), Prírodovednému múzeu Slovenského národného múzea, Botanickému ústavu SAV, Správe Tatranského národného parku, Správe Národného parku Nízke Tatry, Lesom TANAP, Ministerstvu životného prostredia SR, Okresnému úradu Poprad, Združeniu Región Tatry a Poľnohospodárskemu družstvu Vážec.

Nové zväzky edície *Fungi Europaei*

V minulom roku vydal Massimo Candusso vo svojom vydavateľstve ďalšie dva zväzky edície *Fungi Europaei*. Ako zväzok 3a uverejnil Alfredo Riva suplement k svojej monografii rodu *Tricholoma*. Pod vedením prof. Pödera a dr. Noordeloosova vypracovala a r. 2001 na univerzite v Innsbrucku aj obhájila Heiði Ladurner dizertáciu *Die Xerocomoideae in Europa*. Výsledkom jej neskoršej spoluprácie s talianskym mykológom Giampaolom Simoninim je európska monografia rodu *Xerocomus*, 8. zväzok Candussovej edície.

V tlači je suplement Noordeloosovej monografie rodu *Entoloma* (zv. 5a) a Nevillova a Poumaratova monografia rodu *Amanita* (zv. 9). Podrobnejšie informácie z vydavateľstva Edizioni Candusso sú na webovej stránke www.edizionicandusso.it.

Riva, A. 2003. *Tricholoma* Fr. (Staude), suppl.. Alessio, 204 s., 85 far. tabúl. Cena: 38 € [Fungi Europaei, zv. 3a].

Ladurner, H. & G. Simonini. 2003. *Xerocomus* s. l. Alessio, 528 s., 21 far. tabúl, 290 far. fotografií, 343 mikrofotografií. Cena: 56 € [Fungi Europaei, zv. 8].

Zv. 1: Cappelli, A. 1984. *Agaricus* L.: Fr. ss. Karsten. 558 s., 80 far. tabúl.

Zv. 2: Alessio, C. L. 1985. *Boletus* Dill. ex L. 706 s., 84 far. tabúl.

Zv. 2a: Alessio, C. L. 1991. *Boletus* Dill. ex L., suppl. 126 s., 8 far. tabúl.

- Zv. 3: Riva, A. 1988. *Tricholoma* Fr. (Staude). 618+204 s., 80 far. tabúl'.
Zv. 4: Candusso, M. & G. Lanzoni. 1990. *Lepiota* s. l. 743 s., 80 far. tabúl'.
Zv. 5: Noordeloos, M. E. 1992. *Entoloma* s. l. 760 s., 88 far. tabúl'.
Zv. 6: Candusso, M. 1990. *Hygrophorus* s. l. 784 s., 80 far. tabúl'.
Zv. 7: Basso, M. T. 1999. *Lactarius* Pers. 845 s., 62 far. tabúl'.

Ondrej Prokeš 90-ročný

Anton Janitor

Do galérie tých, ktorí sa v roku 2003 dožili významného životného jubilea patrí aj Ondrej Prokeš, zakladajúci člen mykologickej sekcie Slovenskej spoločnosti pre racionálnu výživu (SSRV).

Hoci sa narodil v Bernolákove 2. júna 1913 celý život prežil v Bratislave. Jeho pôvodným povoláním bola práca v oblasti financií ako bankový úradník. Napriek výsostne administratívne povolaniu mal od mladosti blízky vzťah k prírode, ktorý po dlhé roky rozvíjal organizovanou turistikou. Tam niekde v rokoch mladosti začali sa jeho prvé kroky za hubami, s ktorými ako praktický hubár a dobrý znalec húb prežil v kruhu dobrých priateľov nám blízkym (I. Fábry, A Dermek a ďalších) tie najkrajšie roky. Rád si spomínam na prvé stretnutie s jubilantom v roku 1963, kedy na pôde SSRV bola prvá schôdza novovytvorenej mykologickej sekcie pod vedením Ing. I. Magála, CSc. Tam kdesi, v tom čase, začínal sa rodiť mykologický život na Slovensku. Základnou ideou mykologickej sekcie bola osvetová a zdravotno-preventívna oblasť, ktorá po dlhé roky vykazovala veľmi úspešnú činnosť.

Vtedy 51 ročný jubilant, plný energie a entuziazmu podieľal sa v rokoch 1964 a 1965 na zorganizovaní hubárskych kurzov, ktoré mali nevšedný záujem v širokej verejnosti nielen v Bratislave ale aj v širokom okolí. V roku 1971 vzbudili na základe veľkého záujmu z radov absolventov základných kurzov z predchádzajúcich rokov sa uskutočnili hubárske kurzy pre pokročilých hubárov. Kurz viedol p. Igor Fábry. Aj tu náš jubilant aktívne sa zapojil do organizačnej a odbornej práce. Týchto kurzov sa zúčastnilo celkom 140 poslucháčov. Túto skutočnosť je vhodné zdôrazniť i pri tejto príležitosti, pretože zvýšila sa vedomostná úroveň praktických hubárov. Rád konštatujem, že nebolo akcie, ktorej by sa jubilant nebol zúčastnil. Bol všade tam, kde bolo treba podať pomocnú ruku. Spomeniem organizovanie výstav húb, prednášok, hubárskych tematických výletov do lužných lesov blízkeho okolia Bratislavy a ďalších.

Ako jeho najbližší spolupracovník chcem vysoko oceniť jeho dlhoročnú aktivitu ako člen skúšobnej komisie krajského hygienika pre vydávanie osvedčenia o základných znalostiach húb. Boli to stovky záujemcov a nespočetný počet hodín, ktoré sme spolu strávili skúšaním uchádzačov o uvedené osvedčenie. Našiel si voľný čas aj na priamu kontrolu predaja húb, kde svojou trpezlivosťou a taktom bol skôr pedagógom než trestajúcim kontrolórom. Jeho práca bola odmenená nielen ďakovnými listami, ale aj

medailami SSRV. Posledné roky bol členom revíznej komisie našej Spoločnosti (SMS pri SAV).

Milý Ondřík, menom celej slovenskej mykologickej obce i menom svojim úprimne Ti -blahoželáme k Tvojmu vzácnemu životnému jubileu, so želaním dobrého zdravia a duševnej pohody do ďalších rokov.

Jubilantka doc. Ing. Gabriela Juhásová, CSc.

Anton Janitor

Do galérie jubilantov, ktorí v roku 2003 oslávili životné jubileum pribudlo meno G. Juhásovej. Narodila sa narodila 16. 6. 1943 v Jasove okr. Košice. Po ukončení VŠP v Nitre 1965 vstúpila do služieb SAV, Arborétum Mlyňany – Ústav dendrobiológie SAV, v ktorých zotrvala dodnes.

Od 1.1. 1994 pracuje v Ústave ekológie lesa SAV ako vedúca oddelenia ochrany drevín. Počas 38 ročnej vedecko-výskumnej práce v SAV riešila výskumné úlohy ŠPZV ako zodpovedná riešiteľka a vedúca grantov. Niekoľko období bola členkou vedeckej rady v Arboréte Mlyňany, tajomníčka atestačnej komisie, členka komisie VEGA č. 10 pre poľnohospodárske, lesnícke, potravinárske a veterinárne vedy pri MŠ a SAV.

Od roku 1994 je členkou Ústredného výboru spoločnosti pre vedy poľnohospodárske lesnícke potravinárske a veterinárske pri SAV a členka výboru pobočky Nitra. Od roku 1969 prednáša a vedie cvičenia ako externá pracovníčka na TU vo Zvolene a SPU v Nitre, z ochrany okrasných drevín. Vychovala 17 diplomantov a vedie vedeckú výchovu 4 doktorandov.

Je členkou Slovenskej odbornej komisie na obhajobu doktorandských prác z odboru Mykológia a Ochrana rastlín. Opublikovala 5 monografií, 61 pôvodných vedeckých prác, 85 odbornopopularizačných prác a predniesla 79 referátov na rôznych konferenciách a sympóziách.

Za odvedenú celoživotnú vedecko-organizačnú prácu bola ocenená Čestnou plaketou SAV za zásluhy v biologických vedách (2003) a Cenou SAV za odbornopopularizačnú činnosť(1983).

Z odborného hľadiska sa menovaná orientuje na fytopatologické problémy introdukovaných okrasných a úžitkových drevín a drevín vo verejnej zeleni.

Z tejto problematiky obhájila diplomovú prácu na tému: Klíčivosť chlamydospór huby *Sorosporium reilianum*, kandidátsku dizertačnú prácu na tému: Výskyt hubových chorôb gaštana jedlého na Slovensku a štúdium biológie huby *Mycosphaerella maculiformis* (1973) a habilitačnú prácu na

tému: Využitie hypovirulentných kmeňov huby *Cryphonectria parasitica* (Murr.) Barr v biologickej ochrane gaššana jedlého (1999, SPU Nitra)

V rokoch 1965-2002 diagnostikovala na okrasných a úžitkových drevinách Slovenska okolo 500 druhov húb, ktoré väčšinou neboli doteraz na Slovensku známe. Osobitnú pozornosť venovala záchrane genofondu gaššana jedlého. Ako prvá na Slovensku popísala najvýznamnejšie parazitické mikroskopické huby, ktoré spôsobujú zánik celých porastov tejto užitočnej dreviny.

Výsledky vedeckovýskumnej práce sa využili pri realizácii biologickej ochrany gaššana jedlého, ktoré v rámci spolupráce s partnermi z Francúzska ako prvá realizovala na Slovensku a má výhradné práva na jej aplikáciu na Slovensku. Na riešení tejto problematiky sa zúčastnila aj pri realizácii akcie COST G-4 v projekte: „Multidisciplinárny výskum gaššana jedlého ako zodpovedná riešiteľka a členka riadiaceho výboru v Bruseli. Podobnú problematiku riešila v rámci projektu COPERNICUS.

Výsledky štúdia mikroskopických húb vo verejnej zeleni využívajú orgány a organizácie životného prostredia, správy mestskej zelene, slovenská agentúra životného prostredia, a Ministerstvo životného prostredia SR. V rámci expertíznej činnosti zhodnotila zdravotný a kondičný stav drevín vo významných dendrologických objektoch. Vypracovala návrh ochranných opatrení na záchranu pamätných a chránených stromov.

Milá Gabika, ako ju familiárne oslovujú jej priatelia, každému sa rovnako nadeľ. Ty však z toho nerobíš žiadne problémy, pretože pre dostatok práce nemáš čas na také nepodstatné veci ako sú roky – myslieť. Nech Ti Tvoj elán a zápal pre záchranu gaššana jedlého vydrží v dobrom zdraví dlhé roky. Rodinné zázemie, ktoré si tak vážiš, je zárukou ďalších pracovných úspechov na ktoré odborná i praktická verejnosť čaká.

Želám Ti menom celej mykologickej a fytopatologickej obce na Slovensku i menom svojim veľa dobrého zdravia, duševnej pohody, šťastia a pracovných úspechov do ďalších rokov. Ad multos annos.

Nedožitý 100. narodeniny dr. Alberta Piláta

Anton Janitor

Mykológovia nielen u nás, ale i vo svete si s úctou pripomenú nedožitý 100. narodeniny doc. Dr. Alberta Piláta, DrSc.

Narodil sa 2. novembra 1903 v Prahe. Po absolvovaní akademického gymnázia r. 1922 pokračoval v štúdiu na Prírodovedeckej fakulte Univerzity

Karlovej v Prahe odbor prírodopis – zemepis. Už v prvom semestri sa stal demonštrátorom a pomocnou vedeckou silou v Botanickom ústave u prof. J. Velenovského. Niekoľko rokov učil ako pomocný profesor. Až v roku 1933 získal trvalé miesto ako mykológ v botanickom oddelení Národného múzea v Prahe, kde od roku 1948 bol jeho prednostom. Prácou pre mykologickú vedu zasvätil celý činorodý život. Svojimi mimoriadne širokými znalosťami z mykológie a botaniky si vydobyl v odbornej verejnosti vysoké uznanie. Ťažiskom jeho práce bola taxonómia a systematika vyšších húb, hoci príležitostne sa venoval aj štúdiu húb nižších. Ako významný predstaviteľ mykologickej vedy v Československu bol často pozývaný na rôzne vedecké podujatia doma i v zahraničí. Za dobu 43 rokov činnosti v Národnom múzeu sa pod jeho vedením herbáre a mykologické zbierky stali jedny z najväčších v Európe. V taxonómii makromycétov zanechal veľké dielo najmä v skupine *Aphylophorales*. Z nich sa najviac venoval rodom *Stereum*, *Pleurotus*, *Lentinus* a *Crepidotus*. Z lupeňovitých a hříbovitých húb to boli najmä rody *Agaricus*, *Cortinarius* a *Boletus*. V posledných rokoch sa venoval i ďalším skupinám, kde získal výrazné úspechy u Clavariaceae. Bol všestranne činný nielen v mykológii ale i botanike. Rád a dobre fotografoval. Dôkazom sú obrazové publikácie z dendrológie a publikácia o alpínkách.

Mladším kolegom našej spoločnosti chcem pripomenúť, že bol to práve A. Pilát, ktorý už v roku 1965 ako člen vedeckého kolégia špeciálnej biológie ČSAV vypracoval závažný dokument „Úlohy a perspektíva mykológie u nás“ v ktorom podal komplexný výklad o význame nižších a vyšších húb na našej zemi a zdôvodnil ich zvláštnosti, ktorými sa odlišujú od rastlín a živočíchov.

Veľký dôraz kládol na spoločenskú potrebu mykológie nielen po stránke vedeckej ale i hospodárskej a zaslúžil sa o to, že na základe uvedeného elaborátu bola mykológia schválená a prijatá ako samostatná vedecká disciplína, ktorá sa dostala aj do učebných osnov Vysokých škôl, neskoršie boli zriadené odborové komisie pre udeľovanie vedeckých hodností CSc. a DrSc z vedného odboru „mykológia“.

Záslužnú prácu vykonal pre čl. mykológiu aj ako dlhoročný predseda Čsl. Vedeckej spoločnosti pre mykológiu pri ČSAV na čele ktorej stál od roku 1946. Bol hlavným redaktorom časopisov „Česká mykológia“ a *Živa*, ktoré si pod jeho vedením získali punc vysokej odbornej kvality. Mal veľké pochopenie aj pre aplikovanú mykológiu najmä pre pestovanie húb a toxikológiu.

Moje osobné zážitky s dr. A. Pilátom sú veľmi hlboké. Práve v čase keď sa začínal rozvíjať mykologický život na Slovensku, keď na poli vedeckej i praktickej mykológie začal v Bratislave pracovať nestor Slovenských

mykológov p. Igor Fábry, veľmi sa zaujímal o všetko čo sa v oblasti mykológie deje. S vďakou si spomínam s akou ochotou pomáhal v 60-tich rokoch poskytovať literatúru, vyhotovoval z viacerých kópie resp. poskytoval fotografické negatívy niektorých monografií, z ktorých som na svojom pracovisku – Botanického ústavu SAV vyhotovoval fotografie najviac pre p. I. Fábryho a neskoršie i p. A. Dermeka.

Viacere spoločné posedenia pri dobrom čaji, ktorý sám pripravoval a pri obede v Blániku s jeho ctenou manželkou ma presvedčili, že A. Pilát bol bohatý nielen odborne ale najmä ľudsky. Aj Slovenská mykologická obec si s úctou spomenie 100 – é nedežité výročie významnej osobnosti dr. A. Piláta. Na budúci rok 29. mája 2004 si pripomenieme zároveň 30 rokov od jeho smrti. Zomrel 71 ročný v roku 1974. Česť jeho pamiatke.

Uplynulo 25 rokov od smrti akademika Ctibora Blatného Anton Janitor

Pre 25 rokmi 15. decembra 1978 vo veku 81 rokov zomrel jeden z najvýznamnejších predstaviteľov klasickej i modernej fytopatologickej vedy v bývalom Československu akademik C. Blatný, rodák z Českej Skalice.

Aj keď profesne nebol mykológ, žiada sa mi aspoň v krátkosti pripomenúť mladším kolegom, že to bol mimoriadny a všestranne rozhladený človek v biologických vedách. Od roku 1924 začal pracovať na Ústave pre ochranu rastlín výskumných ústavov poľnohospodárskych v Prahe, ktorého neskoršie bol prednostom. Jeho činnosť bola na tú dobu obdivuhodne plodná a veľmi široká. Pracoval takmer vo všetkých úsekoch ochrany rastlín a zaslúžil sa o jej európsku, ba svetovú úroveň. Túto krátku spomienku venujem nášmu učiteľovi preto, že všestranne sa zaslúžil okrem vlastnej profesie virológa aj o fytopatologickú mykológiu opísaním a vedeckým spracovaním viacerých nových chorôb a škodcov u mnohých kultúrnych a divoko rastúcich rastlín, predovšetkým ovocných a okrasných drevín, zeleniny, repy, krmovín a ďalších. Jeho práce mali skôr objavný charakter. Zaslúžil sa o ozdravenie českých chmeľníc o vedecký prístup v biologickom boji v ochrane rastlín, o zistenie biotypov rakoviny zemiaka, viróz u vyšších húb voľne rastúcich i pestovaných. Spolu s dr. A. Pilátom ako riaditeľ Biologického ústavu ČSAV v Prahe obhajoval význam mykológie, najmä hubových chorôb, ochrany húb a podporoval ich pestovanie. Na rôznych vedeckých podujatiach okrem spomenutého dr. A. Piláta spolu s prof. V. Rypáčkom dlhoročným predsedom Československej vedeckej spoločnosti pre

mykológiu pri ČSAV aktívne prispievali a podporovali rozvoj mykológie na Slovensku.

Chceme aj touto cestou vzdať úctu práci akademika C. Blatného, ktorú venoval rozvoju fytopatologickej mykológie ako aj pomoci pri formovaní koncepcie a stratégie mykologického a fytopatologického výskumu na Slovensku. Česť jeho pamiatke.

3. medzinárodné sympóziu „Dřevokazné houby 2003“

Ján Gáper a Kateřina Malachová

V dňoch 26. a 27. augusta 2003 sa na pôde Ostravskej univerzity v Ostrave v Českej republike konalo v poradí tretie medzinárodné sympóziu „Dřevokazné houby '2003“. Prvé zo série týchto vedeckých podujatí sa konalo na akademickej pôde Technickej univerzity vo Zvolene v Slovenskej republike v r. 1997¹ a druhé taktiež pod záštitou Technickej univerzity vo Zvolene v r. 2000 v Sielnici pri Zvolene².

Hlavným organizátorom tretieho medzinárodného sympózia bola Katedra biológie a ekológie Prírodovedeckej fakulty Ostravskej univerzity v Ostrave. Spoluorganizátormi tohto vedeckého podujatia boli partnerská Katedra biológie Fakulty prírodných vied Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici (SR), Katedra mechanickej technológie dreva Drevárskej fakulty a Katedra ochrany lesa a poľovníctva Lesníckej fakulty Technickej univerzity vo Zvolene (SR), Ústav ochrany lesů a myslivosti Lesnícké a dřevařské fakulty MZLU v Brne (ČR) a Botanické pracovisko Slezskeho zemského muzea v Opave (ČR). Sympóziu sa konalo pod záštitou vedeckého grantového projektu MŠ SR a SAV VEGA č. 1/8238/01 „Dřevokazné houby na dřevinách v urbánnom prostredí a v ovocných sadoch“. Sympóziu sponzorsky podporili firmy Scholler, Merci a Arsenal, cennými propagačnými materiálmi prispel aj Městský úřad Frýdek-Místek. Rokovanie sympózia osobne podporili Doc. Ing. Petr Pánek, CSc., rektor Ostravskej univerzity v Ostrave a Doc. RNDr. Petr Šindler, CSc., dekan Prírodovedeckej fakulty Ostravskej univerzity v Ostrave.

Ústrednou myšlienkou sympózia bola výmena poznatkov zo štúdia dřevokazných húb z najrůznejších aspektov ich činnosti. Nosnými témami boli štruktúrne a biochemické zmeny dreva a dřevín po napadnutí dřevokaznými hubami, biológia a ekológia dřevokazných húb, tracheomykózne ochorenia dřevín, akumulácia cudzorodých látok dřevokaznými hubami, mykorízne houby, poškodenie stromov dřevokaznými hubami, prirodzená odolnosť stromov a dřeva voči hubám, poškodenie dřevných surovín a výrobkov z dreva hubami a chemická a biologická ochrana stromov a dřeva pred hubami. Prvý deň rokovania ukončil spoločenský večer v priestoroch Katedry biológie a ekológie Prírodovedeckej fakulty Ostravskej univerzity, ktorý sa niesol v priateľskom a srdečnom ovzduší. V nasledujúci deň sa uskutočnili plánované exkurzie podľa vlastného výberu účastníkov. Časť účastníkov navštívila Múzeum baníctva v Ostrave, kde si prezrela dřevené konštrukcie šachty

¹ Hlaváč, P., Reinprecht, L., Gáper, J. (eds.), 1997: Dřevoznehodnocující houby '97. Zborník prednášok. Vyd. Techn. Univ. Vo Zvolene, Zvolen, 198 pp. ISBN 80-228-0605-6.

² Hlaváč, P., Reinprecht, L., Gáper, J. (eds.), 2000: Dřevoznehodnocující houby 2000. Zborník z 2. medzinárodného sympózia. Vyd. Techn. Univ. Vo Zvolene, Zvolen, 177 pp. ISBN 80-228-0996-9.

Landek. Druhá exkurzia smerovala do Moravskosliezskych Beskýd (NPR Kněhyně-Čertův Mlýn). Jej účastníci si prezreli trvalé výskumné plochy Ústavu ochrany lesů a myslivosti Lesníckej a drevárskej fakulty MZLU v Brne, založené za účelom štúdia rozkladu drevnej hmoty v lesných ekosystémoch.

Naša vďaka patrí pracovníkom Katedry biológie a ekológie Prírodovedeckej fakulty Ostravskej univerzity v Ostrave a všetkým, ktorí sa akokoľvek pričínili o zdarný priebeh sympózia. Do videnia o tri roky na 4. medzinárodnom sympóziu o drevokazných hubách.

Austrálska mykoflóra

Posledný zväzok austrálskej mykoflóry je zameraný na makromycéty - bazídiové huby, ako aj na "veľké" slizovky. Zahŕňa informácie o viac ako 1700 taxónoch. Pre každé akceptované meno je uvedené miesto a datum platného uverejnenia, taxonomické a nomenklatorické synonymá, pramene dát, ako aj poznámky o prípadných zámenných za podobné taxóny. Rozsiahla bibliografia (viac ako 1800 publikácií) obsahuje knižné i časopisecké práce o hubách opísané z Austrálie, ako aj publikácie o hubách vo vzťahu k lesníctvu, poľnohospodárstvu, ekológii, medicíne a chémii.

Knihu zostavila výskumná skupina z Royal Botanic Gardens v Melbourne vedená Dr. Tomom Mayom.

T. W. May, J. Milne, S. Shingles & R. H. Jones. 2003. Fungi of Australia, Volume 2B. Catalogue and Bibliography of Australian Fungi 2. Basidiomycota p. p. & Myxomycota p. p. ABRIS & CSIRO Publishing, Melbourne. S. [i]-xxxii, 1- 452 (incl. 232 col. photographs). ISBN 0643069070. Cena: AU\$99.00.

Ostatné zväzky austrálskej mykoflóry:

Grgurinovic, C. & K. Mallett (eds.). 1996. Fungi of Australia, volume 1A. Introduction - classification. 435 s.

Grgurinovic, C. & K. Mallett (eds.). 1996. Fungi of Australia, volume 1B. Introduction - fungi in the environment. 405 s.

May, T. W. & A. E. Wood. 1997. Fungi of Australia, volume 2A. Catalogue and bibliography of Australian macrofungi 1. Basidiomycota p.p. 358 s.

Podporte finančne Slovenskú mykologickú spoločnosť!

V decembri 2003 sme opäť zaregistrovali našu spoločnosť, ako príjemcu 2% dane z príjmu (pod č. 1887). Čitateľom Spravodajcu prikladáme aj príslušný "zamestnanecký" formulár s vyplnenými údajmi o príjemcovi (teda doplňte iba svoje data).

ZAMESTNANCI (daňovníci, ktorí nepodávajú daňové priznanie)

2% zo zaplatenej dane sa môže poukázať na verejnoprospešný účel, ak

- ste písomne požiadali svojho zamestnávateľa o vykonanie ročného zúčtovania preddavkov na daň z príjmov zo závislej činnosti a funkčných požitkov;
- vám zamestnávateľ po vykonaní tohtoročného zúčtovania vystavil potvrdenie o zaplatení dane, v ktorej okrem výšky ročnej dane uvedie, že nemáte nedoplatok na tejto dani;
- ste si vypočítali výšku 2 % zo zaplatenej dane (z tohto potvrdenia), ktorá nie je nižšia ako 20,- Sk

Ako poukážete 2% Slovenskej mykologickej spoločnosti?

1. **vyplníte** vyhlásenie o poukázaní sumy zodpovedajúcej 2% zaplatenej dane, v ktorom uvediete (a) vaše meno, priezvisko, rodné číslo a adresu bydliska, (b) sumu zodpovedajúcu podielu zaplatenej dane (t.j. vypočítané 2% zo zaplatenej dane za zdaňovacie obdobie, t. j. rok 2003), (c) identifikačné údaje prijímateľa, a to jeho obchodné meno alebo názov, sídlo, právnu formu, identifikačné číslo organizácie (tieto údaje o organizácii nájdete v centrálnom zozname prijímateľov),
2. **pošlete/doručíte najneskôr do 30. apríla 2004** vyplnené vyhlásenie spolu s potvrdením o zaplatení dane príslušnému daňovému úradu.; ten prevedie 2% z vašej zaplatenej dane v prospech vami vybranej organizácie

PRÁVNICKÉ OSOBY

Po zaplatení dane je právnická osoba oprávnená predložiť miestne príslušnému správcovi dane vyhlásenie, v ktorom uvedie, že suma zodpovedajúca 2% zaplatenej dane, ktorá je minimálne 250 Sk pre jedného prijímateľa, sa má poukázať ňou určenému prijímateľovi alebo viacerým prijímateľom.

Vyhlásenie o poukázaní podielu zaplatenej dane obsahuje

- presné označenie daňovníka, ktorý podáva vyhlásenie, a to obchodné meno alebo názov, sídlo, právnu formu, identifikačné číslo daňovníka,
- sumu zodpovedajúcu podielu zaplatenej dane,
- zdaňovacie obdobie, za ktoré sa platí daň, čiže rok 2003
- identifikačné údaje prijímateľa alebo prijímateľov, obchodné meno alebo názov, sídlo, právnu formu, identifikačné číslo organizácie,

* podľa zákona 595/2003 Z. z.; viac informácií na Webovej stránke www.rozhodni.sk

- uvedenie výšky sumy pripadajúcej na každého prijímateľa.
Správca dane poukáže podiel zaplatenej dane prijímateľovi uvedenému vo vyhlásení, ak sú splnené tieto podmienky:
- daňovník predloží vyhlásenie správcovi dane do 15 dní po uplynutí lehoty na zaplataenie dane, a to **najneskôr do 15. 4. 2004**
- daňovník nemá do lehoty na podanie vyhlásenia podľa písmena a) nedoplatok na dani,
- prijímateľ je uvedený v Zozname prijímateľov 2% zo zaplatenej dane

Pri podávaní vyhlásenia o poukázaní sumy zodpovedajúcej 2 % zaplatenej dane z príjmov právnickej v roku 2004 za zdaňovacie obdobie roka 2003 sa postupuje podľa zákona o dani z príjmov, pričom pri posudzovaní splnenia podmienok na poukávanie podielu zaplatenej dane podľa § 50 zákona o dani z príjmov sa použije ustanovenie § 51a zákona č. 366/1999 Z. z. o daniach z príjmov v znení zákona č. 247/2002 Z. z.

“Podnikateľský” formulár na požiadanie zašleme. Ak získate z Internetu alebo iného zdroja, bude treba doplniť aj údaje o príjemcovi: (11) obchodné meno – Slovenská mykologická spoločnosť pri SAV, (12) sídlo – Bratislava, Dúbravská 14, (13) IČO – 31805035, (14) právna forma – občianske združenie.

Súpis slovenských makromycétov

Výsledom 15-ročnej práce autora je tento, svojim rozsahom uctyhodný, súpis slovenských makromycétov. Samotný súpis zahŕňa dáta o výskyte 3723 taxónov (v 727 rodoch). Údaje čerpal autor najmä z uverejnených prác, vedeckých zbierok, ako aj neuverejnených dát (tak svojich, ako aj iných mykológov). Súpis je doplnený bibliografiou (“Zoznam informačných zdrojov”, s. 793-822) a registrom neakceptovaných mien (“Register neplatných mien”, s. 823-1103), ako aj 16 tabuľkami farebných fotografií. Knihu vydal autor v limitovanej sérii 25 číslovaných výtlačkov.

Škubla, P. 2003. Mycoflora slovac. S.[i]-1103, tab. [1-16]. Vlastný nákladom autora, Šaľa. (objednávky: Ing. Pavol Škubla, Drieňová 8, 927 01 Šaľa; pskubla@duslo.sk).

Huby južnej Moravy

Vlád'a Antonín a Lojza Vágner (Moravské zemské museum, Brno) spracovali v týchto dvoch knihách výsledky dlhoročného terénneho výskumu tak lužných lesov južne od Břeclavi a Lanžhota (za spolupráce Petra Vampolu, "nezávislého" mykológa z Jihlavy) a národného parku Podyjí, územia medzi Znojmom a Vranovom nad Dyjí. Na sútoku Moravy a Dyje zaznamenali 833 taxónov, v národnom parku Podyjí 828 taxónov makromycétov.

Vicherek, J. & al. 2000. Flora a vegetace na soutoku Moravy a Dyje. S. [1]-368, Masarykova univerzita, Brno. ISBN 80-210-2386-4. Cena 250 Kč (objednávky: Knihkupectví Malé centrum, Kotlářská 2, 611 37 Brno, mcentrum@sci.muni.cz).

Antonín, V., B. Gruna, Z. Hradílek, A. Vágner & A. Věžda. 2000. Houby, lišejníky a mechorosty Národního parku Podyjí. Pilze, Flechten und Moose des Nationalparks Thayatal. S. [1]-220, Masarykova univerzita, Brno. ISBN 80-210-2391-0. Cena 150 Kč (objednávky: Správa Národního parku Podyjí, Na Vyhlídce 5, CZ-669 03 Znojmo; info@nppodyji.cz).

Národná prírodná rezervácia Abrod

Komplexný floristický a faunistický výskum organizoval v rezervácii od roku Inštitút aplikovanej ekológie Daphne. Abrod, na území ktorého sa zachovali aj napriek antropickému tlaku druhovo bohaté slatinné lúky, patrí medzi najvýznamnejšie rezervácie Borskej (Záhorskej) nížiny. Intenzívny mykologický výskum zahájil v rezervácii Slavo Adamčík už v roku 1998, v závere sa k nemu pripojil Slavo Hagara, ktorý je aj spoluautorom kapitoly "Makroskopické huby/Macrofungi (s. 49-86). Dovedna zistili v Abrode 133 taxónov húb, z toho 32 nebolo dovtedy uverejnených zo Slovenska. Vybrané druhy sú komentované a ilustrované perokresbami, viaceré sú aj vyobrazené na farebných fotografiách (Hagara, Hausknecht, Watzka, Stanová).

Stanová, V. & A. Viceníková (eds.). 2003. Biodiverzita Abrodu: stav, zmeny a obnova. Biodiversity of Abrod: state, changes and restoration. S. [i-vi], 1-270. Daphne, Bratislava. ISBN 80-89133-0-0. Cena: 290 Sk (objednávky: Daphne, Podunajská 24, 821 06 Bratislava; daphne@changenet.sk).

Dobročský prales

Útla knižka podáva súhrnné informácie o našej najznámejšej "pralesovej" rezervácii. Poznatky o hubách zhrnul Stano Glejdura (s. 48-55).

Slávik, D. & al. 2002. Dobročský prales, národná prírodná rezervácia. S. [1]-92, tab. [1-14], ÚVVV LVH SR, Zvolen. ISBN 80-89100-17-1. (objednávky: Správa CHKO Poľana, ul. J. M. Hurbana 20, 960 01 Zvolen)

Huby na sieti Internetu 4

Mykologické (a "príbuzné") spoločnosti

International Association of Botanical and Mycological Societies

<http://lsb380.plbio.lsu.edu/IABMS/IABMS.home>

International Mycological Association

<http://lsb380.plbio.lsu.edu/ima>

International Mycorrhiza Society

<http://www.mycorrhizas.org>

International Society for Mushroom Science

<http://www.hri.ac.uk/isms>

Fédération des Associations Mycologiques Méditerranéennes

<http://perso.wanadoo.fr/famm>

Federation of European Microbiological Societies

<http://www.fems-microbiology.org>

Journées européennes du Cortinaire

<http://www.jec-cortinarius.org>

BELGICKO

Cercle de Mycologie de Mons

<http://users.skynet.be/deneyer.mycology>

BULHARSKO

Blgarsko mikologično družestvo

<http://www.bio.bas.bg/bms>

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká botanická společnost

<http://www.natur.cuni.cz/CBS>

Česká mykologická společnost

<http://www.myko.cz>

Česká vědecká společnost pro mykologii

<http://www.natur.cuni.cz/cvsm>

DÁNSKO

Foreningen til Svampekundskabens Fremme

<http://www.mycosoc.dk>

FRANCÚZSKO

Société Mycologique de France

<http://www.mycofrance.org>

Société Mycologique du Nord de la France

<http://www2.ac-lille.fr/myconord>

HOLANDSKO

Nederlandse Mycologische Vereniging

<http://www.mlf.sci.kun.nl/nmv>

NEMECKO

Deutsche Gesellschaft für Mykologie

<http://www.dgfm-ev.de>

Gesellschaft für Mykologie und Lichenologie

<http://www.uni-tuebingen.de/uni/bbm/mycology/gml/gmlhome.htm>

NÓRSKO

Norsk Soppforening

<http://www.soppforeningen.no>

ŠPANIELSKO

Societat Catalana de Micologia

<http://www.micocat.org>

Asociación Española de Micología

<http://www.reviberoammicol.com/AEM>

ŠVAJČIARSKO

Schweizerische Pilzvereine

http://www.pilzeonline.ch/links/ch_files/links-schweiz.html

ŠVÉDSKO

Sveriges Mykologiska Förening <http://www.svampar.se>

TALIANSKO

Associazione Micologica Bresadola <http://www.ambresadola.it>

Gruppo Micologico G. Bresadola di Trento <http://www.mtsn.tn.it/bresadola>

Micologi Associati <http://www.micologi.it>

Società Italiana di Patologia Vegetale <http://www.agr.unipi.it/sipav>

VELKÁ BRITÁNIA

Association of British Fungus Groups <http://www.abfg.org>

British Mycological Society <http://www.britmycolsoc.org.uk>

British Society for Plant Pathology <http://www.bspp.org.uk>

Northern Ireland Fungus Group <http://www.nifg.org.uk/home.html>

Society for General Microbiology <http://www.socgenmicrobiol.org.uk>

African Mycological Association

<http://194.203.77.69/AfricanMycologicalAssociation>

American Phytopathological Society <http://www.apsnet.org>

American Society for Microbiology <http://www.asm.org>

Asociación Latino Americana de Micología <http://www.alm.org.br>

Australasian Mycological Society

<http://www.munchkinsoftware.com/mycology>

Canadian Phytopathological Society <http://www.cps-scp.ca>

Le Cercle des mycologues amateurs de Québec <http://site.voila.fr/CmaQ>

Mycological Society of America <http://www.msafungi.org>

North American Mycological Association <http://www.namyco.org>

Terminológia

Illustrated Glossary of Plant Pathology

<http://www.apsnet.org/education/IllustratedGlossary>

Glossary of Technical Terms in Plant Pathology

<http://arneson.cornell.edu/Glossary/Glossary.htm>

Recommended English Names for Fungi in the UK

http://www.britmycolsoc.org.uk/files/english_names.pdf

Fungi of Australia – glossary

<http://www.anbg.gov.au/glossary/webpubl/fungloss.htm>

DoctorFungus – glossary <http://www.doctorfungus.org/educatio/glossary.htm>

Slabiková vyplňovačka skrývajúca 7 latinských názvov húb

MAC	A
.	■ ■ ■ ■		■ ■ ■ ■		■ ■ ■ ■		■ ■ ■ ■		■ ■ ■ ■	.
.		■ ■ ■ ■		■ ■ ■ ■	GE	■ ■ ■ ■		■ ■ ■ ■		.
.	■ ■ ■ ■	BA	.	DI	.	RA	.	LUM	■ ■ ■ ■	.
.		■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■	PE	■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■		.
.	■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■	.
.		■ ■ ■ ■		■ ■ ■ ■	LUM	■ ■ ■ ■		■ ■ ■ ■		.
.	■ ■ ■ ■		■ ■ ■ ■		■ ■ ■ ■		■ ■ ■ ■		■ ■ ■ ■	.
RA	MA	.	A	.	O	.	GU	.	NE	A

Do prázdnych políček vpište po slabikách tieto dvojslabičné slová:
 BLÁZ-NI, I-BIS, LE-I, LE-MEŠ, LE-ŽIAK, LOT-RI, MAS-LIAK,
 MA-ŽIAR, MĀ-SO, MIES-TA, NIS-SAN, NO-E, O-RECH,
 O-ŠIAL, PEP-SI, PRO-TEST, RO-ŽOK, VZA-DU

Mená húb sú skryté vo vybodkovaných políčkach (najťažšie úseky tajničky sú už vyplnené). Zo 7 mien sa 5 vzťahuje na lupeňovité huby a 2 na nelupeňovité huby. (lh)

Slovenská mykologická spoločnosť

je vedecká spoločnosť podporovaná Slovenskou akadémiou vied
so sídlom v Botanickom ústave SAV, Dúbravská 14, 845 23 Bratislava

Poslaním spoločnosti je o. i.

*rozširovať poznatky v oblasti mykologického výskumu,
utvárať predpoklady na optimálny rozvoj mykologického poznania,
prispievať k zvyšovaniu odbornej úrovne svojich členov,
organizovať národné a medzinárodné odborné podujatia.*

Výbor spoločnosti

Predseda: Dr. Pavel Lizoň, CSc. (Botanický ústav SAV, Bratislava;
pavel.lizon@savba.sk)

Podpredseda: Ing. Anton Janitor, CSc. (Ústav krajinnej ekológie SAV,
Bratislava; anton.janitor@savba.sk)

Tajomníčka: Dr. Ivona Kautmanová (Slovenské národné múzeum,
Bratislava; botanika@snm.sk)

Hospodár: Ľudovít Varjú (Bratislava; vdamigo@mail.pvt.sk)

Ostatní členovia výboru:

Július Ďuriač (Bratislava; julius.duriac@messer.slovnaft.sk)

Doc. Dr. Ján Gáper, CSc. (Univerzita Mateja Bela, Banská Bystrica;
gaper@pobox.sk)

Dr. Ladislav Hagara (Bratislava; hagara@ba.telecom.sk)

Ing. Vincent Kabát (Bratislava; konstrukt@zutom.sk)

Ing. Pavol Škubla, CSc. (Šaľa; pskubla@duslosala.sk)

navštívte našu WWW stránku www.fungi.sav.sk/spol

Informačný bulletin vydáva Slovenská mykologická spoločnosť (Botanický ústav SAV,
Dúbravská 14, 845 23 Bratislava). Náklad 250 ks.

Číslo 29 zostavil a na vydanie pripravil Pavel Lizoň. Príspevky posielajte elektronickou
poštou na adresu botumyko@savba.sk alebo na diskete vo formáte MSWord na adresu
spoločnosti. Vydané za finančnej podpory Slovenskej akadémie vied. Registrované pod
č. 956/94.